

Anbudet

Eskilstuna - Strängnäs Släktforskarförening

Informationsblad för Eskilstuna - Strängnäs släktforskarförening Nr. 1 år 2005

Bror-Erik Ohlsson promoverad till Hedersdoktor vid samhällsvetenskapliga fakulteten på Uppsala Universitet.

En praktiserande doktor intervjuar en blivande hedersdoktor, se sidan 13.

**Vi gratulerar: hipp, hipp,
hurra!**

**Välkommen till årsmötet 12/3,
se sidan 10 och 11**

I detta nummer:

- Ordförandens ledarspalt sid. 3
- Företagsarkiven för släktforskning sid. 4
- Information från datagruppen sid. 6
- Soldatforskning del 2 sid. 7
- Eskilstuna museer sid. 8
- Kalendarium sid. 9
- Kallelse till årsmötet sid. 10
- Dagordning sid. 11
- Nya medlemmar. Vårutflykt sid. 12
- Hemma hos Bror-Erik, reportage sid. 13
- Gravprojekt med mera. sid. 14
- Biblioteksnytt sid. 15
- Efterlysningar sid. 16
- Och mycket mer godis.....lite överallt

Anbudet

ESSF Adress:

Eskilstuna - Strängnäs
Släktforskarförening
Dambergsgatan 1
633 41 ESKILSTUNA
Telefon 016 - 12 21 47

Postgiro:

73 81 41-1

Medlemsavgifter 2005

Fullbetalande 200.- / år
Familjemedlem 100.- / år
Medlemskap för ungdom
upp till 23 år 25.- / år

Avgift för ny medlem som betalas in till föreningen mellan den 1/10 och 31/12 ger fullt medlemskap även på följande år.

Redaktion

Redaktör:

Arne Carlsson
Gillbergavägen 140
632 36 ESKILSTUNA
Tfn / Fax 016 - 42 64 10
Mobil 070 - 588 06 10
E-post: nils-arne@caritakonsult.se

Adressändring

Skickas till Kassören!!

Eftertryck eller citat

Får gärna göras ur Anbudet under förutsättning att källan och författare anges.

Anbudet ges ut 4 ggr. per år i ca 525 ex. och framställs hos:
Carita Konsult & Service i Eskilstuna
Tfn/Fax: 016 - 42 64 10

ISBN/ISSN 9929522492

Busslinjer

Enligt uppgift så går följande bussar via Kungsvägen: Från Fristadstorget nr. 11, 12, 20, 31, 216, 221, 720, 801 och Pulsen. Mot Fristadstorget går nr. 11, 12, 20 och 30.
Buss nr. 720 från Strängnäs stannar vid Rådhusstorget.

Styrelse

Ordförande och ansvarig utgivare:

Sven Kullman
Thulegatan 9 B
633 58 ESKILSTUNA
Tel: 016-12 62 87
E-post:
smedcomp@eskilstuna.mail.telia.com

Vice Ordförande:

Kjell Ivarsson
Alfeltsgatan 5 A
633 40 ESKILSTUNA
Tfn 016 - 12 35 91
E-post: 41ivarsson@telia.com

Sekreterare:

Anita J Carlsson
Eleonoragatan 12 B
633 43 ESKILSTUNA
Tel: 016 - 12 62 82
E-post: 7077karlsson@telia.com

Kassör:

Margareta Gustafsson
Kyrkogårdsgatan 2 A. 4 tr
633 41 ESKILSTUNA
Tel: 016-13 11 80
E-post: m.gson@sverige.nu

Övriga styrelsemedlemmar:

Gunvor Larsson
Vallbyvägen 27 C
645 42 STRÄNGNÄS
Tel: 0152-123 09
E-post: larsson.gunvor@telia.com

Gunnel Forsberg

Gillesvägen 4, Merlänna
645 91 STRÄNGNÄS
Tfn 0152 - 513 37
E-post: gunnelforsberg@telia.com

Sonja Jönsson

Gräsgatan 40
645 40 STRÄNGNÄS
Tfn / Fax 0152 - 139 40
E-post: bj139@vattnet.com

Göran Thomasson

Bosättervägen 3
633 47 ESKILSTUNA
Tel: 016-13 02 71
E-post: g.thomasson@telia.com

Karl-Inge Karlberg

Mellanvägen 35
633 69 SKOGSTORP
Tfn 016 - 252 57
E-post: beirut@mbox301.swipnet.se

OBS!

Manus och utgivningsdagar för Anbudet 2005

Sista manusdag,		till posten	
Nr 1	-" 24/1	-" 16/2	
Nr 2	-" 20/5	-" 10/6	
Nr 3	-" 5/9	-" 26/9	
Nr 4	-" 21/11	-" 12/12	

Föreningens hemsida:

<http://www.essf.just.nu>

E-postadress:

essf@telia.com

Parkeringsplats för bil

Finns vid Sveaplans centrum (2 tim.) och ibland även på Dambergsgatan, **kör lugnt, detta är ett villaområde.**

Ringklocka

Knappen sitter till vänster om ytterdörren. När lokalen är öppen för medlemsträff så ska du ringa på klockan så kommer någon och öppnar för dig. Adressen till lokalen är Dambergsgatan 1.

Hej!
Ingen av oss kunde väl undgå att till följd av flodvågs-katastrofen i Asien känna en viss dystreterhet kring årsskiftet. Kanske någon eller några av våra medlemmar direkt eller indirekt drabbats och om så är fallet hoppas jag att vår förening kan erbjuda ett visst stöd genom den kamratskap jag tycker vi har. Hur som helst så vill jag önska er alla allt gott under 2005.

Årsskiftet brukar väl annars föra med sig att vi blickar bakåt och sammanfattar året som gått och blickar framåt och gör upp planer och avger löften för det kommande året. Hur lyckades jag med min släktforskning under det gångna året? Gick det bra eller dåligt? Varför blev det på det ena eller andra sättet? Vad skall jag göra under 2005? Skall jag fördjupa mig i någon del av min forskning? Behöver jag utbilda mig inom något område för att komma vidare? Skall jag börja ta fram en trevlig presentation av mina forskningsresultat för att ge till familjen och andra släktingar? Vad jag är ute efter är således att det kan vara bra att formulera mål och delmål för sin forskning och analysera hur man skall nå dem.

När detta nummer av Anbudet kommer ut så är det ju som vanligt att föreningens verksamheter kommit i gång igen efter ett litet uppehåll. Lokalen är öppen, träffarna på ABF i Strängnäs har börjat, cirklarna har startat, resor, temadagar m.m. är planerade och styrelsen förbereder sig inför årsmötet den 12 mars. Kallelse och dagordning finns på annan plats i tidningen.

Vad som är på gång i föreningen kommer som vanligt att avrapporteras på årsmötet men det är tre saker som jag redan nu vill kommentera.

Det första är medlemsantalet i Sträng-

näs. Jag nämnde på höstmötet att jag noterat att ESSF i Strängnäs hade hälften så många medlemmar som i Eskilstuna med hänsyn taget till befolkningsunderlaget. Jag föreslog att vi skulle arbeta för att på två år dubblera antalet medlemmar i Strängnäs. För att lyckas med det måste föreningen på ett bättre sätt än tidigare fånga upp släktforskarintresserade i Strängnäs. Vi måste utgå ifrån att intresset för genealogi är lika stort i de två kommuner som föreningen verkar i. Jag tycker vi redan bättrat oss. Under hösten hade vi tre förhållandevis välbesökta tematräffar i Strängnäs och vi har haft ett mindre välbesökt öppet möte nu i januari. Att så få kom till det mötet får kanske tillskrivas Tryckfelsnisse men mötet kändes ändå bra och jag tror det kan vara värt med ytterligare ett inom kort. Syftet med det mötet var att presentera vår verksamhet för presumtiva medlemmar och att få uppslag på hur vi skall arbeta vidare i Strängnäs. Vad som verkade helt klart är att vi skall utveckla samarbetet med biblioteket. Alla uppslag mottages med tacksamhet!

Det andra är gravstensprojektet som du kan läsa mera om i detta nummer av Anbudet. Detta tror jag kan bli en intressant aktivitet tillsammans med de olika hembygdsföreningarna i Eskilstuna och Strängnäs kommuner. Styrelsen har redan tagit initiativ för att ytterligare utveckla samarbetet med dessa föreningar. Flera har vi redan arbetat tillsammans med när det gäller anbyttardagarna. På det i stycket ovan nämnda mötet fick jag reda på att en av våra medlemmar redan håller på och inventerar gravarna i Strängnäs. Roligt!

Slutligen vill jag nämna den punktinsats som gjordes under en dag för att ta ett stort steg framåt för att avsluta kontrolläsningen av vårt stora material på födda-vigda-döda i Eskilstunas församlingar. Ytterligare en sådan träff är också planerad. Nästan 48.000 poster är i skrivande stund inlagda på våra datorer i lokalen och vår dataansvarige letar efter en lämplig sökmotor. Än så länge kan vi bara söka i respektive bok på församlingsnivå. Ett stort tack till alla som tidigare och nu på mötet hjälpt till med att kontrolläsa!

Ja, det är ytterligare en sak som jag

måste skriva om redan nu. Det är skolprojektet. Förra terminen hade vi åtta elever som varje vecka arbetade med släktforskning och denna termin är det åtta nya och därutöver finns det önskemål om andra insatser. Det ser ut som om vi nu fått ordentligt fart på skolprojektet. Men det är resurskrävande, både personellt och lokalmässigt, så vi får skynda långsamt. Som en konsekvens av detta med lokalkrav så har styrelsen sonderat möjligheten att utöka föreningslokalen med ytterligare ett rum. Men smakar det så kostar det så vi får nogsamt se på det hela.

När de gäller Anbudet så är det riktigt som tidningens redaktör framhåller på sin sida i senaste numret av Anbudet att förändringar diskuterats och gjorts för att utveckla vårt medlemsblad. "Att stå stilla är att gå baklänges."

Styrelsen har tagit fram ett principprogram för tidningen och en vidgad redaktionskommitté har tillkommit. I höstas arrangerade styrelsen en "brainstorming" kring innehållet i tidningen och det resulterade i ett gediget underlag för framtida artiklar. Undertecknad deltog i det senaste mötet som redaktionskommittén hade och jag fick uppfattningen att man disponerade ett gott underlag för detta och kommande nummer av tidningen.

När det gäller redaktörskapet är jag intresserad av att överta den rollen och jag tror det kan vara en fördel att vara både ordförande och redaktör. I den dubbla rollen så har man god insikt i vad som är på gång och då är det också lättare få fram lämpligt stoff att skriva om. Förvisso saknar jag all erfarenhet av att vara redaktör och jag tycker inte det är helt lätt att skriva heller. Jag har svårigheter att komma igång och så har det varit sedan jag skrev uppsatser i gymnasiet. Halva skrivtiden gick åt till att formulera de första inledande meningarna. Men jag ser det som en utmaning och framtiden får visa hur jag lyckas. Men – jag har sagt att jag vill avvakta utgången av årsmötet. Blir jag omvald så övertar jag redaktörskapet och om jag inte blir det så får jag fundera ytterligare på saken. Jag har dock sittande styrelses stöd och jag har så sakteliga förberett mig bl.a. genom att som natllitteratur ha Svenska språknämndens bok Svenska skrivregler.

Företagsarkiven i släktforskningens tjänst!

På många orter i landet pågår ett aktivt arbete med släktforskning – inom olika släktforskarföreningar men även via enskilda forskarinsatser. De vanligaste källorna för detta arbete är kyrkoböckerna som innehåller grunduppgifterna i forskningsarbetet: uppgifter om främst födelse, vigsel och död, men även husförhörslängder. Vad som hittills inte har varit lika väl känt är att personuppgifter även finns att hämta i företagens handlingar, likväl som i föreningars och enskildas dokumentation.

Av Lena Bohlander och Helena Karlsson

OM FÖRETAGSARKIVET

Föreningen Företagens arkiv i Sörmland - kallat *Företagsarkivet* - bildades den 17 maj 1995. Genom bildandet fördes arkivmaterial från Eskilstuna stadsarkiv över till en separat arkivlokal i *Företagens Hus i Eskilstuna*. I styrelsen för föreningen finns representanter från olika branscher inom näringslivet samt från Mälardalens högskola.

Arkivmaterial hos Företagsarkivet omfattar *företag, ekonomiska föreningar, gårdar, byalag, fastigheter, fotografier, personarkiv och pressarkiv*. Företagsarkivet verkar inom Sörmland och söker aktivt samla in arkivhandlingar från näringslivet i länet.

Här finns gamla dokument, som exempelvis Hällefors Bruks journalböcker från sent 1600-tal, liksom nästan dagsfärska. Idag är det äldre industriföretag i Eskilstuna som dominerar bland arkivbildarna, men genom flera inventerings- och insamlingsprojekt har nya branscher och platser kunnat dokumenteras.

Arkivmaterial på Företagsarkivet är i stort sett *fritt tillgängligt* för forskare och andra intresserade. Handlingarna är antingen deponerade av levande företag eller så härstammar de från nedlagda företag vars handlingar räddats. Som forskare får Du fram Dina beställda volymer snarast. Det framtagna

material studerar Du sedan i lugn och ro i *forskarsalen*. Vår receptionist kan även hjälpa Dig att kopiera ur materialet för tre kr/kopia.

MATERIAL FÖR SLÄKTFORSKAREN

Vilken typ av handlingar hos Företagsarkivet kan då vara intressanta ur släktforsksynpunkt? Först och främst finns i *företagens arkiv* ofta personuppgifter i form av namn, födelsedata, adress, yrke, löneuppgift och dylikt. Dessa uppgifter finner man främst i personalkort, lönelistor, anställningsbevis, betyg och/eller andra typer av personalförteckningar. Fotografier på personalen kan också förekomma, även om man från företagets sida inte alltid dokumenterat namnen på de fotograferade. Även i räkenskapsmaterial kan de anställda förekomma, t.ex. i avlöningsbokföring.

Material för släktforskaren hittar Du även i andra typer av arkiv. I de *ekonomiska föreningarnas arkiv* kan Du finna uppgifter om personer i ansökningshandlingar, matriklar och andra register. Bland de ekonomiska föreningar på Företagsarkivet märks t.ex. egnahems-, byggnads- och elektriska distributionsföreningar liksom sjuk- och begravningskassor och hushållningssällskap. I *gårdsarkiven* finns ibland också information om personer som bott på gården eller som arbetat där. *Fotografernas arkiv* kan i sin tur innehålla information om vilka som finns på fotografierna.

För att ge exempel på hur det kan se ut i arkivmaterial har vi valt att titta på ett företagsarkiv, en fabriksförening, ett gårdsarkiv samt en fotografers arkiv, vars arkivhandlingar förvaras vid Företagens arkiv i Sörmland.

EXEMPEL FRÅN OLIKA ARKIVBILDARE

Eskilstuna Jernmanufaktur AB (Jernbolaget) uppkom 1868 då Johan Svengren ombildade sin smidesrörelse till aktiebolag. Företaget kom att under sin verksamhetstid bli en av landets största producenter av bl.a. bordsknivar. Fr.o.m. 1970 upphörde all tillverkning vid Jernbolaget och företaget kom endast att fungera som fastighetsförvaltare. År 1973 förvärvade Eskilstuna kommun samtliga ak-

tier i Jernbolaget som därefter fortsatte sin förvaltningsverksamhet som kommunalt bolag. Jernbolaget är numera formellt nedlagt.

Exempel på personalhandlingar

Liggare över kontorspersonal 1947-1955 (D2aa:1). Innehåller uppgifter sorterade efter anställningsnummer, bl.a. namn, yrke, adress, födelsedatum, anställnings- och slutdatum.

Liggare över arbetare 1889-1909, 1917-1954 (D2ab:1-3). Innehåller uppgifter dels i alfabetisk ordning och dels efter anställningsnummer, bl.a. namn, födelsedatum, yrke, anställningsdatum, föregående arbetsplats och slutdatum.

Liggare över handelsrörelsens personal 1918-1960 (D2d). Innehåller uppgifter i alfabetisk ordning efter namn, t ex befattning, anställningsdatum, adress, årslön och födelsedatum. Betyg 1877-1961 (F11bb). Innehåller kuvert märkta med anställningsnummer och namn.

Eskilstuna Jernmanufaktur ABs arkiv. Arbetsbetyg (F11bb)
Avlöningsböcker och -listor 1876-1971 (G7a). Innehåller uppgifter i datumordning: namn, utfört arbete, antal arbetstimmar samt åpris för dito.

Statistikkort 1947-1968 (G7c). Innehåller uppgifter sorterade årsvis efter anställningsnummer, exempelvis namn, yrke, adress, mantalsort, födelsedatum, anställningsår och slutdatum.

Eskilstuna (äldre) Fabriksförening inrättades i maj 1847. Året dessförinnan hade näringsfriheten i Sverige utvidgats och fabriksföreningar fick nu bildas. Inom Eskilstuna (fristad) var fabriksidkarna främst verksamma

Fortsättning från sidan 4

inom den finare järn-, stål- och metallförädlingen. De bildade alltså en fabriksförening i staden 1847, där medlemmar med en något större produktion än den som vanligtvis förekom inom hantverkssmedjorna samlades.

Exempel på personalhandlingar

Medlemsmatriklar 1847-1857 (D1:1-2). Innehåller uppgifter om fabrikörens namn, deras verksamhet, antal anställda och hur många av dem som var lärlingar och gesäller samt vissa övriga anteckningar där uppgifter om förrymda lärlingar och andra öden kan skymtas.

Förteckning över arbetarnas av- och tillflyttning 1847-1857 (D1:1). Innehåller namn på arbetaren liksom namnet på dennes "husbonde" före och efter flytten.

Förteckning över smideslärlingar som erhållit gesällbrev 1847-1864 (D1:1). Innehåller namn på gesällen, inom vilket yrke provet avlagts samt när detta skedde.

Biby gård i Gillberga socken är en gammal gård med anor från 1400-talet. Sedan 1788 är har släkten von Celsing innehaft Biby. Till gården hör stora mark- och skogsområden som torpare och annat tjänstefolk hjälpt till att bruka.

Exempel på personhandlingar

Biby gårds egna dagsverk 1923-1926 (D1c:1). Innehåller efternamn, bostadsadress och sysselsättningsuppgifter om dem som utfört dagsverken på gården.

Biby gård hållna husesyner på ägorna, frälsehemman och torp 1775-1925 (D23:1-4). Innehåller gårdsförteckningar, i de tidigaste volymerna finns även namn på gårdsägaren och en förteckning över ägorna.

(Uppgifter till) Mantalslängder 1868-1915 (D26:1-2). Innehåller förteckningar över torp och andra boställen på Bibys mark, med uppgifter om de boende, t ex namn och födelseår.

Kontrakt 1805-1920 (F1:1-2). Innehåller hyreskontrakt mellan godsägaren och hyresgästen, med namn på den boende, en del om ägorna m.m.

Arbetsbetyg 1826-1842 (F5:1). Innehåller omdömen om avflyttande torpare och tjänstefolk, med namn och uppgifter om personen i fråga.

Fotograf Knut Brydolf kom till Eskilstuna från Kumla 1905 för att starta fotoateljé. Till hans ateljé kom människor för att få passfoton tagna eller för porträttfotografering. Många av dessa bilder finns bevarade i hans ar-

kiv, tillsammans med register över personerna på fotografierna.

Exempel på personhandlingar

Registerböcker 1918-1952 (D1:1-4). Här listas de fotograferade personerna efter efternamn från A-Ö, med uppgifter om fullständigt namn, gatuadress och negativnummer.

Sittningsböcker 1918-1952 (D2:1-9). Här listas de fotograferade i nummerföljd efter negativnumret, men här finns också uppgifter om personernas namn och adress.

På Företagsarkivet finns flera lådor med glasplåtar och vanliga negativ. Negativen som numren i registren hänvisar till, kan därigenom i många fall vara möjliga att få fram.

KÄLLOR

Företagens arkiv i Sörmland, Eskilstuna

Biby gård i Gillberga socken

- D1c:1 Biby gårds egna dagsverk 1923-1926.
- D23:1-4 Biby gård hållna husesyner på ägorna, frälsehemman och torp 1775-1925.
- D26:1-2 Mantalslängder 1868-1915.
- F1:1-2 Kontrakt 1805-1920.
- F5:1 Arbetsbetyg 1826-1842.

Eskilstuna (äldre) Fabriksförening

- D1:1-2 Medlemsmatriklar 1847-1857.
- D1:1 Förteckning över arbetarnas av- och tillflyttning 1847-1857.
- D1:1 Förteckning över smideslärlingar som erhållit gesällbrev 1847-1864.

Eskilstuna Jernmanufaktur AB

- D2aa:1 Liggare över kontorspersonal 1947-1955.
- D2ab:1 Liggare över arbetare 1889-1909.
- D2ab:2-3 Liggare över arbetare 1917-1954.
- D2d: Liggare över handelsrörelsens personal 1918-1960.
- F11bb: Betyg 1877-1961, spridda år.
- G7a: Avlöningsböcker och -listor 1876-1971.
- G7c: Statistikkort 1947-1968.

Fotograf Knut Brydolf's arkiv

- D1 Registerböcker 1918-1952.
- D2 Sittningsböcker 1918-1952.

Avräkningsbok 1804

"Biby & Warsta säteriers afräkning med underlydande Bönder och Torpare m fl, år 1804". Ordad i alfabetisk ordning efter fastighetsnamn. Innehåller uppgifter om: Fastighet, Namn, Ut- och inbetalningar; belopp

Information från Datagruppen

Projekt Födda/Vigda/Döda.

Från Kjell Ivarsson har vi nu fått utgåva 4 av CDn Födda/Vigda/Döda.

Den är nu inlagd i våra datorer. För samtliga 21 församlingar inom Eskilstuna kommun är informationen om vigda och döda nästan komplett. Det som i huvudsak återstår är att registrera födda, där i skrivandets stund endast Stenkvista finns med, 550 poster från åren 1895 – 1924. Ni som vill hjälpa till i projektet har en bra möjlighet den 6 mars då en punktinsats görs. Se information om detta på vår hemsida www.essf.se.

Sveriges Dödbok

Projektet NÅDD - Namn Åt De Döda – har som bekant pågått under lång tid med många deltagare runt om i Sverige och i vår förening. Resultatet i form av en ny CD är aviserad till i februari 2005. Den kommer då snarast möjligt att läggas in i våra datorer.

Centrala Soldatregistret

Har tidigare funnits på en CD och även sökbar på Linköpings Universitets hemsida. Från slutet av januari 2005 kommer den åter att finnas på nätet bl.a. på Föreningen DIS hemsida www.dis.se. Den är tillgänglig utan kostnad. Vid sökning i registret får man referenser till de lokala soldatregister, som finns runt om i Sverige.

Fotoshopen Europa

Från Bodil Paulsson har vi fått ett länktips.

Det gäller www.europa.fotoside.dk där det finns ca 1 miljon personfoton på svenska och danska personer. För att söka i databasen ska man vara medlem i föreningen Europas historie vilket kostar 50 DKK/år.

Jönköpings ministerialböcker åter på nätet

Många, som tidigare via Jönköpingsbygdens Genealogiska Förenings hemsida sökt i ministerialböcker, har märkt att så inte varit möjligt en tid. Nu har åter denna möjlighet öppnats. Gå till www.jbfg.just.nu.

Microsoft AntiSpyware

Ni som nappade på tipset om gratis informationsmail i förra numret av Anbudet har kanske sett i Windows-Nytt att Microsoft nu kommit med en betaversion - inte helt sluttestad version - av en helt ny programvara för att stoppa s.k. spionprogram. Nöjda användare, som tidigare har använt Ad-aware eller Spybot, rapporterar att MS Windows Antispyware hittar fler otrevliga program än dessa två. Programmet rapporterar utförligt vad det hittar och ger också rekommendationer om vad man skall göra åt saken. Om du vill tanka ner programvaran och installera den, gå till:
<http://fileforum.betanews.com/send-file/1105022593/1>

Du kan då välja mellan att tanka hem installationsfilen och sedan köra den eller göra installationen direkt. Själv har jag provat programmet utan problem och välkomnar att Microsoft tillhandahåller den här typen av program.

Har du tips om något du vill ta upp under denna rubrik skicka gärna ett mail till essf.data@telia.com.

Datagruppen

Göran Thomasson

Ny Svensk representant!

WinFamily, det släktforskarprogram som är utvecklat i Danmark har nu fått en ny representant i Sverige.

Det är vår egen medlem Krister W Nilsson som nu efter nyår har tagit över.

Du hittar mer information om programmet på WinFamilys hemsida, <http://sverige.winfamily.com>

Fortsättning från sidan 5

Hellberg, Knut.

Järnets och smedernas Eskilstuna. Bidrag till smidesindustrins historia från äldsta tid till storindustrialismens genombrott. D 1. Katrineholm: K. Hellberg, 1937.

Ohlsson, Bror-Erik.

Eskilstuna fristad. Fristadsinrättningen i Eskilstuna före sammanslagningen med gamla staden 1771-1833. Eskilstuna, 1971. (Historiska skrifter; 3).

Södermanland. *Samlingsverket Sveriges städer och samhällen jämte landsbygden. D 3.* Göteborg, 1949.

VÄLKOMNA TILL FÖRETAGSARKIVET!

De exempel som nämnts ovan är just exempel. I arkiven finns mängder med information som kan ge släktforskaren viktig information i sin forskning – bara man vet att utnyttja materialet. Alla företag, gårdar och föreningar har dock inte bevarat alla personalhandlingar, men ofta finns åtminstone delar sparade. Tveka inte att kontakta oss på Företagens arkiv i Sörmland – ett telefonsamtal kan vara det som behövs för att fylla ut luckorna i släktutredningen!

Företagens arkiv i Sörmland finner Du i Företagens hus, Munktellstorget 2, 633 43 Eskilstuna. Arkivet är öppet måndag till fredag kl. 8-12, 13-16. Du når oss också på telefonnummer: 016-17 80 19 eller via e-post: info@foretagensarkiv-sormland.com. Vår webbplats finner Du på www.foretagensarkiv-sormland.com.

Varmt välkomna till Företagens arkiv i Sörmland!

Ann-Marie Asplund

arkivchef

Soldatforskningen, del 2, Arkivhandlingar hos Krigsarkivet (KrA)

Inledning

Krigsarkivet i Stockholm är organisatoriskt en enhet inom Riksarkivet. Enligt hemsidan finns det omfattande arkivmaterial. Siffrorna är från 1999, som kanske borde uppdateras lite, 67 000 hyllmeter handlingar, 800 000 kartor och ritningar, 600 000 fotografier från 2 500 arkivbildare. På Krigsarkivet finns det 31 forskarplatser varav 8 med mikrokortsläsare.

Att forska i Krigsarkivet är gratis. Arkivet finns på Banérgatan 64 i Stockholm, en tvärgata till Valhallavägen inte långt från Gärdet. Öppetider framgår av hemsidan.

<http://www.ra.se/KRA/index.html>

En fördel för de som har ett vanligt jobb att sköta är det är öppet lördagar (utom i juli). Beståndet av arkivhandlingar finns beskrivet i 10 st. publikationer som man kan köpa från Krigsarkivet om man är specialintresserad.

Mikrokort

Enligt hemsidan finns följande material på mikrokort:

- Militieräkenskaper
- Roterings- och utskrivningslängder
- Generalmönsterrullor (GMR) Generalmönstring (GM) genomfördes i regel vart 3:e år och omfattar ca 1685 – 1885. I GMR finns uppgift om soldatnummer, rotens namn, soldatnamn, patronymikon (namn före soldattiden), födelselandskap, yrke och civilstånd. Man får också reda på när soldaten antagits som soldat och när han avskedats (d.v.s. erhållit pension).
- Rullor -1723

Komplement till GMR. Kan vara värdefulla när GMR saknas, framförallt före 1685 då inga GMR finns.

- Rullor 1724-

Komplement till GMR. Kan vara värdefulla när GMR saknas.

- Fortifikationens rullor
- Arméns pensionskassas personregister till meritband
- Arméns pensionskassas inkomna handlingar
- Arméns pensionskassas meritband
- Arméns meritförteckningar

- Likvidationer: Stora nordiska kriget
- Rullor över krigsfångar i Stora nordiska kriget
- Krigskollegiums kanslis fullmaktsböcker
- Krigskollegiums kanslis brevböcker
- Krigskollegiums kanslis suppliker
- Krigskollegiums krigsmanshus rullor över underhållssökande och gratialister
- Krigskollegiums militiekontors avlöningslistor
- Marinens rullor
- Sjöexpeditioner – skeppsmönsterrullor
- Flottans meritförteckningar
- Flottans pensionskassas verifikationer över passageraravgifter
- Flottans pensionskassas verifikationer för änke- och gratialistfonden
- Flottans pensionskassas rullor
- Biograficasamlingen.

Övriga arkivhandlingar

Dessutom finns det naturligtvis massor med material som inte är filmat. Jag vill nämna några saker som kan vara intressanta för släktforskare:

- Soldatkontrakt Kontrakt mellan soldaten och roten
- Syneprotokoll Protokoll över brister och fel som upptäckts vid syn av soldattorpet
- Brödmönsterrullor Noteringar om sånt som inträffade mellan 2 GM
- Stamrullor Ersatte Generalmönsterrullor efter 1885
- Straffrullor
- Sjukrullor

Värnpliktstiden

Även information om värnpliktiga soldater finns på Krigsarkivet. Det man skall tänka på då är att som vanligt samla så mycket information som möjligt från husförhörlängder och församlingsböcker, speciellt viktigt är värnpliktsnumret eller inskrivningsnumret som man ofta hittar i någon anmärkningskolumn. Värnplikten startade redan i mitten av 1880-talet, alltså en tid före avvecklingen av indelningsverket. Inskrivningsnumret kan se ut på två olika sätt. På 1800-talet bestod det av 3+3+2 siffror; löpnummer, kompaniområde och årtal. På 1900-talet bestod det av 3+2+2 siffror; ordningsnummer, inskrivningsområde och årtal. Ta med detta nummer när du besöker Krigsarkivet så underlättar det en hel del.

Forskning i Krigsarkivet

Om du forskar på mikrokort hämtar du själv de kort du vill titta på. Vill du däremot forska i andra handlingar som inte är filmade måste du beställa detta på en särskild blankett. Personalen på Krigsarkivet brukar ställa upp och visa hur det går till. Vet du i förväg vad du vill titta på kan det vara klokt att beställa någon eller några dagar i förväg eftersom det inte alltid går att få materialet samma dag. Det kan finnas på annat håll eller vara utlånat. Beställa material kan du göra per telefon eller via mail. Telefonnummer och mailadresser finns på hemsidan.

SVAR

En hel del av det filmade materialet kan man beställa från SVAR. Titta i SVAR-pärmen Militaria som finns i lokalen eller på biblioteket, eller gå in på Internet:

http://www.nad.ra.se/Arkis2/NADpages/SVAR_catalogue.asp

Kjell Jvarsson

Vad släktforskaren kan hitta hos Eskilstuna museer

av Petra Brodén

Saknar du fotografier på huset där du växte upp? Skulle du vilja se foton från industrin där din far arbetade? Eller är du intresserad av att se hur staden såg ut som dina släktingar flyttade in till på 1890-talet? Om staden är Eskilstuna och om huset eller industrin låg i Eskilstuna är det mycket troligt att foton finns i Eskilstuna museers bildarkiv. Museerna har en bildsamling bestående av ungefär 250 000 foton och nästan samtliga är med motiv från Eskilstuna.

Fristadstorget vid 1900-talets början. Foto: Knut Brydolf

Eskilstuna museer är det samlade namnet för den kommunala museiverksamheten i Eskilstuna. Museerna bedriver en bred och varierad verksamhet. Utställningar, visningar och program vid Faktoriet, Konstmuseet, Rademachersmedjorna, Vapentekniska museet, Lagersbergs säteri samt Sörmlandsgården hör till museernas verksamhet. Vid Sörmlandsgården står Sörmlandsgårdens vänner för program och aktiviteter. Utöver detta arbetar Eskilstuna museer med byggnads- och kulturmiljövård, dokumentationer och

med insamling och bevarande av föremål och foton. På avdelningen "Samlingar, foto, arkiv och bibliotek" arbetar för närvarande 6 personer med insamling, vård, registrering och digitalisering av samlingarna. Avdelningen besvarar också allmänhetens frågor om föremål och foton.

Bildarkiv

Museernas bildarkiv innehåller fotografier från Eskilstuna från 1860-talet fram till idag. Det finns bilder av hus, offentliga institutioner, gator, stadsvyer, industrier, båtar men också evenemang och människor. Till exempel finns det gott om fotografier från industrier i Eskilstuna, det finns bilder över stadsdelar och byggnader som sedan länge är rivna eller förändrade som Nyfors, saluhallen på Fristadstorget och caféet på Strömsholmen och

det finns foton från evenemang som kungabesök och stadsjubileet 1959.

Fotografierna är till stor del skänkta av enskilda personer. Det finns också ett tiotal större samlingar från fotografier som varit verksamma i Eskilstuna, däribland Rolf Bergström vars hela negativsamling återfinns i museernas bildarkiv. Därutöver finns också foton tagna av museernas egen personal i samband med dokumentationer och inventeringar, till exempel i samband med att ett hus skulle rivas. Det totala

antalet bilder i arkivet uppskattas till 250 000, det finns både negativ och påsiktsbilder.

Oavsett om du söker foton på något speciellt eller bara är intresserad av gamla bilder är du välkommen att ta kontakt med museerna och om du vill, själv komma och ta del av bilderna. Om fotografierna är fria från upphovsrätt eller om museet äger rättigheterna till bilderna kan kopior göras digitalt eller på papper mot en avgift. En ny kopia på ett gammalt foto är till exempel ofta en uppskattad present.

Arbete pågår med att digitalisera och tillgängliggöra bildsamlingen över nätet. Ungefär 2000 foton finns idag tillgängliga på hemsidan: www.eskilstuna.se/kulturarv där man också kan titta på föremål ur museets samlingar.

Referensbibliotek och arkiv

Eskilstuna museer har ett ganska omfattande referensbibliotek dit alla är välkomna efter överenskommelse. De flesta av böckerna nås också via stadsbibliotekets katalog. Biblioteket omfattar framförallt ämnesområdena historia, etnologi och konst. I biblioteket finns också en samling äldre adresskalendrar och telefonkataloger från Eskilstuna.

Museerna har också ett mindre arkiv som dels innehåller museernas egna handlingar, till exempel dokumentationer, inventeringar av socknar och stadsbebyggelse och kulturmiljövårdens fastighetsregister och dels ett antal personarkiv. Det finns information insamlad om personer som varit verksamma i Eskilstuna på olika sätt.

Välkommen efter överenskommelse

Arkivet är öppet efter överenskommelse. Alla är välkomna att ta del av bilder och arkiv och studiebesök ordnas gärna.

Kontakta arkivarie Petra Brodén på tfn 016-10 20 10 eller e-post: petra.broden@eskilstuna.se
Besöksadress är Kanonhuset, Munktellstorget 3.

Välkommen!

Kalendarium för 2005

19/2	Lördag	08.00 - 18.00	Studieresa till Stockholm och Släktforskarförbundets lokaler
5/3	Lördag	10.00 - 15.00	Blodsband - släktband, Släktforskarrummet i Eskilstuna stads- och länsbibliotek
6/3	Söndag	09.00 - 17.00	Punktinsats för projektet Födda/Vigda/Döda i föreningslokalen Dambergsgatan 1
9/3	Onsdag	18.30 - 21.00	Tema Disgen: Utskrifter ABF, Fristadstorget Eskilstuna
12/3	Lördag	13.00	Årsmöte ESSF Hammaren, Nyfors i Eskilstuna
16/3	Onsdag	19.00	Temadag om Arkiven hos ABF Kungsgatan 14 i Eskilstuna
23/3	Onsdag	18.00 - 20.30	Tema Disgen: Kartor, Disbyt hos ABF i Strängnäs
7/4	Torsdag	13.00	Resa med kursdeltagare och övriga till Arninge och SVARs Mikrokortcenter
16/4	Lördag	10.00 - 15.00	Anbyttardag i Stallarholmens hembygdsgård, Toresund
28/4	Torsdag	13.00 - 18.00	Sista "Öppet hus" för våren i Lokalen Dambergsgatan 1
24-25/9	Lördag/ Söndag	06,00	Resa till Leksand och Släktforskarnas hus

För övrigt är lokalen på Dambergsgatan 1 i Eskilstuna öppen: Tisdagar och Torsdagar mellan kl. 13.00 - 18.00 och lördagar mellan kl. 10.00 - 14.00 från 11 januari till 28 april 2005.

ABF-lokalen i Strängnäs är bokad för träffar onsdagar jämna veckor år 2005: 23/2, 9/3, 23/3, 18/4, 20/4.

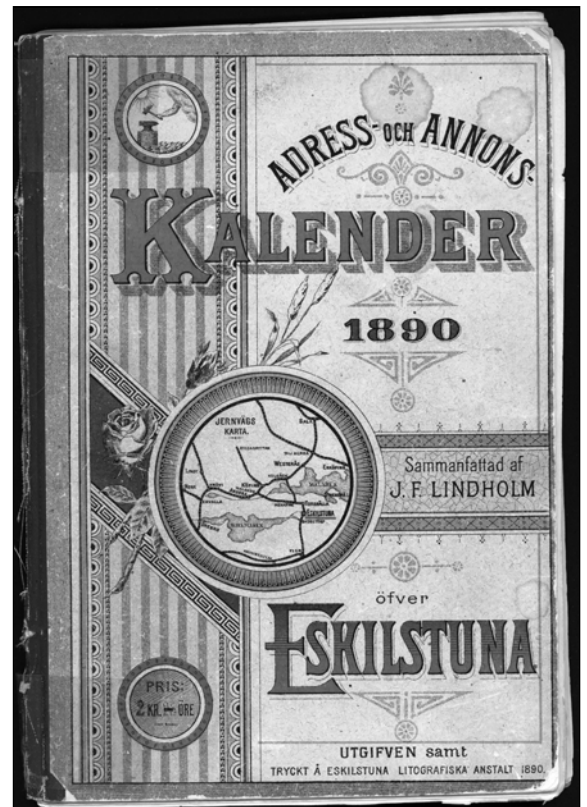

Arbete i Eskilstuna museers bildarkiv.
Foto: Göran Gustafsson

Ett tips!

Om du forskar på Västra Vingåker så finns nu ett register över Gårdar/Torp i socknen på Västra Vingåkers Hembygdsförenings hemsida:

<http://home.swipnet.se/viala>

Adresskalender för Eskilstuna 1890, finns i Eskilstuna museers bibliotek.

Kallelse till Årsmöte lördagen den 12 mars 2005

Härmed kallas föreningens alla medlemmar till
årsmöte i "Hammaren" med start kl 13.00.

Till det inledande föredraget är även allmänheten välkommen.

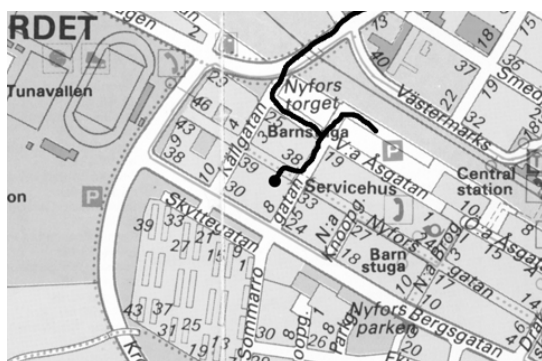
Mötet inleds med föredraget
"Fattigvård i Eskilstuna. Historik och källor"
som hålls av Nils Mossberg
som tjänstgör på Stadsarkivet i Eskilstuna

*Kaffe/te serveras i pausen mellan föredraget och årsmötes-
förhandlingarna.*

Förhandsanmälan behövs inte.

"Hammaren" är kommunens lokaler på Nyforsgatan 37 i Eskilstuna,
Parkering invid järnvägen.

Motioner till årsmötet skall ha inkommit till styrelsen senast den 1 mars 2005.

*Välkommen önskar
Styrelsen för Eskilstuna-Strängnäs
Släktforskarförening.*

Dagordning för årsmötet 2005-03-12

1. Årsmötet öppnas.
2. Val av ordförande och sekreterare för mötet.
3. Val av 2 protokolljusterare tillika rösträknare.
4. Godkännande av dagordningen.
5. Årsmötets stadgeenliga utlysande.
6. Föredragning av verksamhetsberättelse för 2004.
7. Fastställande av balans- och resultaträkning för 2004.
8. Föredragning av revisionsberättelse för 2004.
9. Fråga om ansvarsfrihet för styrelsen för 2004.
10. Budget, investeringar och handlingsprogram för 2005.
11. Fastställande av medlemsavgift för 2006.
12. Behandling av inlämnade motioner och förslag.
13. Val av styrelseordförande och övriga styrelseledamöter samt revisorer och revisorssuppleant samt valberedning.
- 13-1. Val av ordförande 1 år.
- 13-2. Val av 4 styrelseledamöter på 2 år (Mandatperioden utgår för Gunvor Larsson, Gunnel Forsberg, Sonja Jönsson och Margareta Gustafsson)
- 13-3. Val av valberedning (Valberedningen för 2004 har varit Börje Jönsson och Börje Länn).
- 13-4. Val av revisorer. (Revisorer för 2004 har varit Torsten Cederblad och Hjördis Ohlsson och suppleanter Gerd Niedergesäss och Mats Adolfsson)
14. Rapport om pågående verksamheter.
15. Övriga frågor.
16. Årsmötet avslutas.

Ta gärna med tidningen till årsmötet

NÖDROP FRÅN KASSÖREN

Jag har bekymmer. Inbetalningskortet avseende medlemsavgiften 2005 gick tyvärr ut utan förtryck av namn och medlemsnummer. Det har medfört att jag fått in en rad inbetalningar utan avsändare.

Om Du misstänker att Du glömt fylla i Ditt namn ber jag att Du tar

kontakt med mig så får vi reda ut det. De uppgifter jag behöver är inbetalningsdatum och ev. postgiornummer.

Margareta Gustafsson
Tel 016-13 11 80 el 070-695 29 20
E-post: m.gson@sverige.nu

Nya medlemmar från 2004-09-15:

Marc Hernelind	Sommarrogatan 2	632 26	ESKILSTUNA	
Rolf/Margareta Lidén	Olivehällsvägen 24 D	645 42	STRÄNGNÄS	0152 - 152 08
Bo Karjer	Fabriksvägen 8 D	640 61	STALLARHOLMEN	0152 - 405 83
Elisabet Karlsson	Törnerosgatan 9 6 tr.	633 43	ESKILSTUNA	016 - 51 98 68
Ulla Claesgård	Västra Storgatan 16 B	633 42	ESKILSTUNA	016 - 12 31 22
Pia Beermann	Djurgårdsvägen 2 A	633 40	ESKILSTUNA	016 - 13 23 02
Anna Söderberg	Lövåsgatan 5	632 22	ESKILSTUNA	016 - 12 25 14
Stig Odeskans	Lindgärdesvägen 3	633 47	ESKILSTUNA	016 - 51 05 43
Monica Nordén	Jören Väwares gata 7	633 41	ESKILSTUNA	016 - 12 22 24
Hans Wilhelmson	Friluftsvägen 33	633 59	ESKILSTUNA	016 - 14 41 33
Stina Eriksson	Grängsgatan 2 C	633 42	ESKILSTUNA	016 - 14 87 08
Eva Alström	Djurgårdsvägen 13	633 40	ESKILSTUNA	016 - 12 42 08
Lena Sundin-Andersson	Flodinsvägen 10	645 50	STRÄNGNÄS	0152 - 106 51
Jan Wamme	Bäckhagavägen 11	633 48	ESKILSTUNA	016 - 12 28 16
Åke Sandberg	Eskilsgatan 3	633 56	ESKILSTUNA	016 - 14 83 56
Birgitta Hörnlund	Hästkobacken 7 4 tr.	632 31	ESKILSTUNA	016 - 42 11 56
Evert Andersson	Perukmakarvägen 6	632 23	ESKILSTUNA	016 - 51 05 78
Nils-Georg Lindström	Falkvägen 29	632 33	ESKILSTUNA	016 - 621 44
Lars Gunnar och Solvei Söderling	Storgatan 38 B	644 31	TORSHÄLLA	
Vanja Attered	Västra Fyrby Bender 2	640 40	STORA SUNDBY	016 - 641 63

Vi vill hälsa alla nyttillkomna medlemmar hjärtligt välkomna till vår förening med en symbolisk blomma och hoppas att ni känner er väl tillrätta i lokalen och med oss "gamlingar". Stöt bara på om ni vill ha någon hjälp.

En resa i den sköna lustgården!

Lördagen den 21/5 anordnas en resa med buss genom delar av det fagra Södermanland, med Bertil Rätzén som guide, Bertil kan och vet det mesta om de trakter vi skall färdas genom och skall besöka.

Vi startar i Eskilstuna kl. 8.30 för att fortsätta till Strängnäs där vi beräknas vara vid kl 9.00

Vi åker via **Malmköping** och **Bäckåsen** till **Hälleforsnäs**, där vi skall besöka **Bruksmuseet**.

Efter detta fortsätter vi vidare till **Melösa kyrka** för att bese de två antavorna i kopparplåt som är uppsatta i kyrkan.

Resan går vidare till **Harpsund**, där vi förhoppningsvis kan vandra fritt (är Persson där kommer vi inte så nära herrgården Harpsund), men det är ändå värt ett besök. Vi skall också passa på att njuta av vår medhavda matsäck vid detta stopp.

Nästa stopp är **Floda kyrka**

Sista stoppet blir **Hanebergs gård i Näshulta**, med sina samlingar av bruksföremål från gångna tider.

Vi beräknar vara tillbaka i Eskilstuna vid 16.00-tiden

Medtag matsäck och dryck för dagen.
Pris 250 kr. för buss och inträden.

Anmälan senast den 2/5 till:
Karl-Inge Karlberg
Telefon 016-252 57

E-post sänds till föreningens e-postadress: **essf@telia.com**

Ange minst förnamn, efternamn och telefonnummer om du hamnar i telefonsvararen.

Du kommer att få bekräftelse med inbetalningskort efter anmälningstidens utgång.

Med förhoppning om en skön försommarlördag

Aktivitetsgruppen genom

Karl-Inge Karlberg

Bror Erik Ohlsson hedersdoktor!

Redan till höstmötet 2004 hade det offentliggjorts att Bror-Erik Ohlsson kallats till hedersdoktor vid Uppsala universitet och vi hade också nöjet att på mötet få gratulera Bror-Erik till detta hedrande erkännande för sina kulturinsatser.

Inför promoveringen på Karldagen den 28 januari, hade jag bestämt mig för att försöka få en intervju med Bror-Erik för att skriva litet om honom i Anbudet. Jag ringde upp honom, vi kom överens om en tid. Vi bor nära varandra så jag skulle gå över till honom. När tiden var inne meddelade jag hemma att jag blir nog bara borta en liten stund, kommer hem strax.

Med papper och penna och digitalkamera i ryggsäcken gav jag mig iväg på mitt första uppdrag som journalist. Två och en halv timma senare kom jag hem med några oläsliga krumelurer i mitt kollegieblock och några bilder i kameran. Av det blev det ingen artikel men jag var full av starka intryck och dem skall jag försöka förmedla.

Jag välkomnades av en glad och vänlig gentleman som bjöd mig stiga in och ta plats i soffan. På bordet väntade kaffekoppar och ett par bakelser. Det kändes gemytligt och två ljusbruna katter smög tyst omkring och jag nös inte av dem.

Samtalet kom snabbt igång och tiden rann iväg. Det ena gav det andra. Bror-Erik upplevde jag som en öppen och mycket engagerande person. Jag fick uppfattningen att han alltid med hull och hår tagit sig an sina uppdrag, oberoende av om det gällt att exciperat ortnamn ur litteratur som extraknäck under sin studietid vid Uppsala universitet eller om det gällt att samla arkivmaterial om Eskilstuna och Fristaden eller att verka för släktforskningen i Södermanland.

Men den som är entusiastisk för sin sak får lätt för mycket att göra och tvingas göra vägval, och jag uppfattade att Bror-Erik har fått göra flera

viktiga val. Skulle han satsa på en akademisk karriär eller praktiskt kulturarbete? Skulle han fortsätta med politiskt arbete eller inte?

Bror-Erik föddes i Uppsala där fadern, som var yngsta barnet i en statarfamilj, var lantbrukare. Fadern hade dock lyckats komma upp sig och fått egen gård som han dock på grund av sjukdom inte kunde sköta så länge utan familjen flyttade till Västerås där Bror-Erik avlade studentexamen. Studietiden var inte helt lätt då han betraktades som utböling.

I Uppsala studerade Bror-Erik historia som var hans favoritämne, nordiska språk, pedagogik och religionshistoria. Denna kombination var ju som gjort för en framtida lärarkarriär men ödet ville annorlunda. Han extraknäckte med att ur litteratur skriva ner svenska ortnamn och blev härigenom extraamanuens vid ortnamnsarkivet och det blev också avstampet för arkivarbete i Östersund.

Efter 2,5 års arbete i Östersund kom Bror-Erik, 27 år gammal, i oktober 1964 till Eskilstuna för att tillträda tjänsten som stadsarkivarie. Bror-Erik vilade inte på hanen utan kastade sig in i kulturarbetet. Det resulterade bl.a. i bildandet av Eskilstuna henbygdsförening St. Eskil och i samarbete med dåvarande chefen på biblioteket i Eskilstuna i bildandet av Södermanlands Släktforskarförbund. Starten var på Gästis här i stan. Uppmuntrad av Gunborg Nyman ombesörjde Bror-Erik av massor av kyrkoarkivalier mikrofilmade viket i dag innebär att vi som släktforskare i Eskilstuna har mera material till vårt förfogande än vad som är vanligt ute på biblioteken.

Det stora kortregistret som Bror-Erik är pappa till har tidigare beskrivits i Anbudet. Ett annat alster som Bror-Erik bidragit till är den för många släktforskare bekanta skriften Svenska sjukdomsnamn i gångna tider, som kom att dra in en hel del pengar till fortsatt kulturarbete.

En mycket betydelsefull aktivitet som Bror-Erik brunnit för var insamlandet av arkivmaterial rörande Fristaden. På basis av det materialet kunde Bror-Erik också skriva sin A-uppsats och licen-

tiatavhandling 1971. Det inte heller utan en viss stolthet som Bror-Erik berättade att det är fyra akademiker som till stor del på basis av arkivmaterial rörande Eskilstuna blivit professorer.

Bror-Erik har varit mycket produktiv och på min fråga om hur många publikationer han producerat så svarar han att han slutade räkna när antalet var uppe i cirka 100. För närvarande arbetar han med en skrift om Öja-Västermo som blir nu 21:a i ordningen som producerats av Lokalhistoriska sällskapet i norra Södermanland vars öden Bror-Erik haft i sin hand sedan starten 1986 och som i dag har 1 200 medlemmar.

Helst arbetar den blivande hedersdoktorn mycket tidigt på morgonen. Då löper tankarna och pennan bäst. En genomgående princip i sitt arbete har för Bror-Erik varit att arbeta ur ett folkbildningsperspektiv. Kanske har hans egen "enkla" bakgrund bidragit till detta. En strävan har alltid varit att ha arkiven öppna och tillgängliga för allmänheten, vara tillgänglig och ställa upp för att ta till vara varje tillfälle att föra ut kunskap om Eskilstuna i form av publikationer, kurser och föredrag. Ett av Bror-Eriks verktyg för att nå sina mål har varit att alltid hålla initiativet, något som verkligen är värt att taga efter.

Sist men inte minst – våra varmaste gratulationer till doktorsgraden! För Eskilstuna-Strängnäs Släktforskarförening

Sven Kullman

Ordförande

(och praktiserande doktor, redaktörens notering)

NÅDD och gravstenar

Under det gångna året hade jag nöjet att arbeta med projektet "Namn åt de döda", och jag blev då imponerad av alla hjälpsamma, flitiga och entusiastiska medarbetare som strömmade till. Det var ett jättejobb som klarades av inom den stipulerade tiden. Jag vill tacka Er alla för en storartad arbetsinsats.

Jag har samlat våra gemensamma ansträngningar på en CD, som Göran Thomasson lagt in på en av datorerna i vår lokal, och jag hoppas att även medlemmarna i Strängnäs skall få ta del av resultatet.

Nu är det dags för en ny mobilisering.

Släktforskarförbundet driver en gravstensinventering som beskrivs i nättidningen Rötter. Vår ordförande har vid flera tillfällen antytt att det skulle vara lämpligt om vi gjorde en insats där.

När jag i min tur antydde att en rad energiska f.d. NÅDD-medarbetare nu går sysslösa, så skickade han över ett handlingsprogram.

Läs och begrunda:

Gravprojekt

Kyrkogårdarna med sina gravstenar är ett kulturarv som skall vårdas. Dessutom kan gravstenar ge släktforskaren värdefull information. Därför kan det vara en angelägen uppgift för ESSF att engagera sig i dokumentationen av gravstenar.

Projektet skall ha en klar målsättning och vara tidsbegränsat. Mål och tid får fastställas av arbetsgruppen.

Kyrkogårdsvandring med Bror-Erik Ohlsson

Lämpligen efter temadag. Då mera givande. Bror-Erik och Pia Thunholm har skrivit var sin bok om kyrkogårdar i E-tuna. Pia om S:t Eskil

Temakväll angående gravar.

Tradition. Regelverk

Pratat med Ingrid Söderberg om lämplig föreläsare. Hon återkommer. Har gett ett par tips, bl.a. Per Hartman. Han kanske har tips. F.ö. kyrkohistorikern Kihlström och författaren Per Westberg i samarbete med fotograf som skall ha gett ut en bok på temat kyrkogårdar. Vad vet länsmuséet? Litteratur: Nylund, Daniel, Begravningsritualet i ..., 1917.

Om gravstensinventeringen

Ansvarig från Släktforskarförbundet

Samarbete kring detta med hembygdsföreningarna.

Bjuda in till en kväll hos ESSF. Bör ligga före övriga aktiviteter så att vi vet vilka som skall inbjudas framöver från olika hembygdsföreningar. Lämpligen så snart som möjligt gå ut med brev.

Utreda möjligheten att få förteckningar över (aktuella) gravar från kyrkan

Samarbete med kyrkogårdsförvaltningarna angående dokumentation av gravstenar som skall tagas bort.

Projektmedel från lämplig sponsor. Pengar till kameror och dator

0-cirkel kring det hela

Bilda arbetsgrupp inom ESSF kring ovanstående. Margareta G ansvarig. SK gärna med.

Sven Kullman

Efter den här introduktionen bör vi vara väl förberedda och redo att stöta ut på kyrkogårdarna med kameror och blanketter. Vårt mål är att dokumentera alla återstående gravstenar t.o.m. 1940. Jag förmodar att det är en fördel att arbeta i grupp, två eller flera.

Jag hoppas att vi får tid att diskutera projektet på årsmötet.

Margareta Gustafsson

Ny logotype för ESSF?

Frågan om ny logotype för vår förening har tidigare varit upp i styrelsen och upprop har även gjort i tidigare i Anbudet. Styrelsen vill nu aktualisera frågan igen!

Det har ju tidigare kommit in ett par tre förslag av olika karaktär och nu har du chansen att lämna in ditt bidrag om du tycker att det är dags att vi moderniserar vår logotype eller som det kanske skulle heta, vårt föreningsmärke.

Frågan kommer att tas upp på årsmötet som en diskussionspunkt så ta dig en funderare på om du vill vara med på en ändring och har ett förslag i frågan!

Hans Eriksson har avlidit

Till redaktionens kännedom har det kommit att vår medlem Hans Eriksson har avlidit.

Han bodde på Drottninggatan 13 C i Eskilstuna. Närmast sörjande är hustrun Inga.

Inga och Hans var ofta med på våra bussresor till Arninge under flera år.

Hans var en av alla dessa medlemmar som inte gör så stort väsen av sig och det kanske inte är så många som tror att dom känner igen Hasse när man talar om honom.

Men vi som lärde känna honom minns honom som den där killen som alltid hade ett litet underfundigt leende på läpparna och en fyndig kommentar på sitt försynta sätt om det som händer och sker här i livet.

Vi kommer att sakna dig!

Anne o Lily Anita Carlsson

Biblioteks-Nytt

I Ted Rosvalls Veckobrev på Rötter den 16 nov 2004 skriver han bl.a. om arkivens nya syn på släktforskarna/släktforskning, eller med ett annat ord som jag tycker kan vara mer rättvisande om det vi alla håller på med, privatforskning. Man har på arkiven upptäckt vilken viktig användargrupp privatforskarna är. Men så skriver han vidare:

Tyvärr tycks utvecklingen på bibliotekssidan gå i motsatt riktning. Fler och fler bibliotek avskaffar eller drar ned på sin släktforskningsverksamhet, eller belastar den med så höga avgifter att den kvävs och självdör. "Släktforskningen tillhör ju inte vår kärnverksamhet" säger fortfarande många bibliotekarie, och glömmar härvidlag att det gör i så fall inte heller videouthyrningen, konsumentupplysningen, den kommunala information, datasalen, Internethörnan, anslagstavlan, turistbyrå och allt annat som idag trängs i kommunens kulturella vardagsrum.

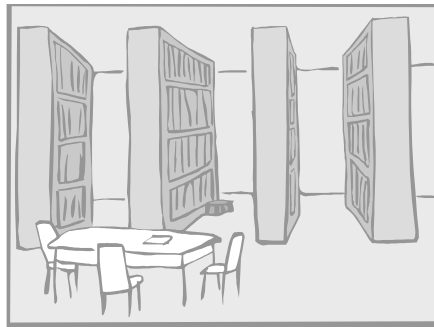
Nu tycker inte jag att det gäller biblioteken inom vår förenings verksamhetsområde Eskilstuna – Strängnäs. Men man ska ha klart för sig att det vi får är det vi frågar efter, utan efterfrågan inget utbud. De som har politiska kontakter kan ju också den vägen föra fram hur viktigt det är med den forskning och dokumentation som privatforskarna utför både i släktforskarföreningar och hembygdsföreningar.

Alltså, gå till biblioteket och utnyttja de möjligheter som erbjuds. I Strängnäs finns en dator som är reserverad för släktforskning/privatforskning. För den som har tillgång till Internet hemma går det alldeles utmärkt att boka den hemifrån, i annat fall får man göra det på biblioteket. Hur gör man då?

Börja med att skaffa ett lånekort och en PIN-kod, dvs. fyra siffror knutna till lånekortet precis som för bankkort. Bibliotekets hemsida ligger under Strängnäs kommun www.strangnas.se och till vänster på sidan väljer man

sedan Kultur, Bibliotek/Museum, Boka en dator. Då kommer man till något som heter NetLoan Web där man skriver hela sitt lånekortsnummer (börjar med siffran 9) därefter sin PIN-kod och loggar in.

För att komma vidare från sidan Net Loan Välkommen, pekar man med musen längst upp till vänster på reservationer så kommer det upp en liten meny där det längst ner står Multeum med en liten pil ut till höger. Man pekar på pilen och väljer sedan Släktforskning så kommer man till den da-

tor som är reserverad för släktforskare dvs. Dator 9. Nu är det bara att klicka på det datum man vill ha och därunder skriva in tiden man önskar. Observera att man får boka tre timmar i följd och ge akt på om tiden redan är markerad med ljusblå färg till höger vilket betyder att någon annan redan bokat den. Din egen bokning kommer att markeras med mörkt blå färg om allt fungerat och därefter kan du lugnt logga ut högst upp på sidan.

Du får inte komma senare en kvart efter bokad tid, gör du det är bokningen automatiskt avbokad. Får du förhinder är det naturligtvis bra att själv boka av via Internet (hur man gör framgår i bokningen). När du kommer till biblioteket och ska använda Dator 9 i Tysta lärummet på övervåningen knäpper du bara på skärmen och ser då ditt lånekortsnummer och därunder skriver du in din PIN-kod så är datorn din under den tid du bokat. Fem minuter före tidens utgång får du upp ett meddelande att datorn kommer att stängas av inom några minuter såvida du inte redan funnit det du sökte och loggat ut. Fast känner jag släktforskare rätt så hittar man det mest intressanta just innan man ska sluta och gå hem så man jobbar in i det sista.

På Dator 9 finns förutom Internetuppkoppling med länkar till intressanta sidor även ett antal CD-skivor, men idag tänker jag ta upp Gonline, den databas med scannat äldre kyrkoboksmaterial som biblioteket abonnerar på och som är gratis att använda. Nu börjar det faktiskt finnas ganska mycket material om än med skiftande kvalitet på bilderna. Gonline, som är ett privat företag, har under ett antal år scannat SVAR:s mikrokort som ju i sig är konverterade från de gamla rullfilmerna och därmed inte det allra bästa utgångsmaterialet.

Bilderna kan vara svårlästa i digital form men den stora fördelen med basen är ju att i samma ögonblick man inser att man behöver tillgång till en annan volym i en annan socken så har man det, nota bene att den finns scannad. Under år 2005 skall det "historiska" material vara klart för hela Sverige.

Det är lite varierande för olika län hur långt fram i tiden SVAR filmat men hitintills finns i varje fall t.o.m. 1860-talet och ibland längre. Dessutom tycker jag att man enkelt tar sig fram med den "fjärrkontroll" som man manövrerar sidorna med. En viss datavana fordras och motorik som kan vara knepig för stela fingrar men jag tror fördelarna överväger när man bara kommit underfund med tekniken.

Det material fram t.o.m 1991 som nu vartefter lämnas in från församlingarna kommer inte att filmas av SVAR (och därmed inte heller att finnas hos Gonline) utan digitaliseras direkt från originalen. Självklart blir det mycket bättre bilder, inte bara därför att man inte har några mellanled med mikrokort utan också för att materialet är mycket yngre och därmed oftast skrivet med pryddlig lättläst handstil. Även detta material blir vartefter åtkomligt via Internet hos SVAR i Forskarsalen och det tänkte jag ta upp vid ett senare tillfälle liksom folkräkningarna i databasen Arkion.

Margareta Bergquist

Personnummer var inte unika

Följande notis är hämtad ur Eskilstuna-Kuriren den 18 januari 2005.

Skatteverket i Umeå ska kontrollera om det finns levande personer som har samma personnummer som avlidna.

Detta efter upptäckten att minst 6.500 svenskar som avlidit under andra hälften av 1900-talet har haft samma personnummer som någon annan. Sveriges Släktforskarförbund upptäckte problemet när de skulle sammanställa poster om avlidna personer från olika dataregister till en enda databas.

Ja, vi var ju flera stycken forskare som förra vintern åkte tur och retur under flera dagar till Uppsala Landsarkiv ibland med en bil och ibland med två bilar för att leta fram alla namn till dödsboken.

Följande notis var också införd i Eskilstuna-Kuriren men den 19 januari 2005 och det var under familjesidorna.

6.500 personnummer var inte unika
Minst 6.500 svenskar som avlidit under andra hälften av 1900-talet har haft samma personnummer som **någon annan**.

Upptäckten har gjorts av Sveriges Släktforskarförbund.

- Det förvånade oss och det förvånade de myndigheter vi tagit kontakt med, säger Carl Szabad, projektledare vid förbundet.

Släktforskarförbundet började förstå att det förekom dubbla personnummer när en person uppgavs ha avlidit på ett sjukhus i Stockholm, trots att en person med samma personnummer levde.

Förklaringen till dubblingarna är att myndigheterna inte började databehandla sina register förrän 1968.

Då blev det möjligt att kontrollera om ett personnummer redan var upptaget.

Om det finns fler i dag levande personer som har samma personnummer som avlidna svenskar är inte känt.

Släktforskarförbundet har nu ombetts att lämna information till Riksskatteverket om de 6.500 dubbla personnummer som upptäckts."

Lily Anita Carlsson

Efterlysning

H^{ej}.

Jag har kört fast på en släkting som, enligt källorna, skall vara född i något som heter "Vittna" (borde vara Eskilstunatrakten) och sedan inflyttad till Stockholm från Eskilstuna.

Namnet är Olof "Säbom/Säfbom" och han skall vara född 1770-01-27 alt. 1770-02-27.

Dessa uppgifter har jag bland annat hittat i anteckningar från Sabbatsbergs fattighus där han slutade sina dagar. Mitt problem är som sagt att jag inte hittar honom i materialet för Eskilstuna eller Torshälla (det skall finnas personer med namnet Säbom där), samt att jag inte heller kan hitta något ställe som heter "Vittna".

Om någon kunde hjälpa mig med en sökning i sitt material på "Säbom/Säfbom" vore jag glad, samt om ni kanske visste vad "Vittna" kan vara för ställe.

PS. om ni svarar på mail: svara då till: joulrika@telia.com

Med tack på förhand.
MVH

Ulrika Hjalmarsson

Rehnsgratan 21, 2 tr ÖG
113 57 Stockholm

Efterlysning

H^{ej}.

Jag söker uppgifter om min farfar **Lars Arvid Nilsson** f. 1848 i Jäder och död 1922 i Eskilstuna och även om min farmor. Han ledde C.O. Öberg & Co under ett antal år. Jag har läst Inger Dreifaldts utmärkta historik om Öbergs men vet mycket litet om min farfar, farmor och mina farbröder och fastrar. Det fanns visst ett släktskap mellan Öbergs- och Nilssonfamiljen.

Tacksam för lite uppgifter.
Mvh.

Lars-Gunnar Nilsson

Lars-Gunnar Nilsson
Linnégatan 15
216 12 LIMHAMN
lgnmail@telia.com

(redaktörens kommentar:)

Efter en del letande i våra register har vi funnit följande som också är meddelat till Lars-Gunnar:

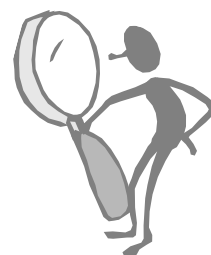
Lars Arvid Nilsson född 1848-09-26 död 1922-07-24, boendes i Forshem Fors församling. Yrke G-Fabrikör. Enligt dödboken FIE:1 sidan 781 avliden i Pneumonia Haemorrhagia Cerebri.

Han är enligt samma källa begravd 1922-07-28.

Hans hustru är född 1851.

Har någon några fler uppgifter så blir säkert Lars-Gunnar glad!

Arne Carlsson

ABM-Eskilstuna – till nytta och nöje!

Så lyder titeln på slutrapporten från utredningen ABM-Eskilstuna om vilken jag rapporterat på höstmötet 2004 och skrivit om i Anbudet 2/2004 och 3/2004. Rapporten som är på 111 sidor kommer att finnas i föreningslokalen.

I utredningsuppdraget ingick att

1. Kartlägga vilka verksamheter som bör ingå i samverkansarbetet.
2. Analys av deltagarnas uppgifter och ansvar.
3. Ge förslag till samlokalisering av museer och arkiv.

Rapporten inleds med en historisk återblick i vilken konstateras att detta med samverkan mellan kulturförvaltare, i detta sammanhang arkiv, bibliotek och museer inte är något nytt utan kan hittas redan hos de gamla grekerna. Här efter beskrivs de aktuella aktörerna; Stadsarkivet, Föreningsarkivet, Svenskt barnbildaarkiv, Eskilstuna stads- och länsbibliotek samt Eskilstuna museer och Kulturarv Eskilstuna. När vi kommit så långt är 58 sidor avverkade.

På de närmast följande sidorna konstateras att de flesta ABM-projekt hittills främst handlat om samordning, samverkan på det digitala planet men att man i Eskilstuna också eftersträvar en samordning vad gäller det fysiska rummet, d.v.s. lokaler.

Utredaren slår också fast nödvändigheten av consensus* för ett framgångsrikt ABM-arbete och att det idag är brist på consensus rörande ABM i Eskilstuna. Information måste föras ut på bred basis.

Härefter handlar mycket om ”det fysiska rummet” och utredaren ställer frågan om Räddningstjänstens nuvarande lokaler är ett realistiskt alternativ för samlokalisering. Det slås fast att så är fallet att de aktuella lokalerna skulle kunna bereda plats inte enbart för stadsarkivet och Företagsarkivet utan även för Kulturarv Eskilstuna. Man har också provat frågan huruvida

Eskilstuna museers administration skulle kunna flyttas till de aktuella lokalerna.

De för projektet aktuella aktörerna skulle således geografiskt hamna nära varandra och eventuellt också kunna sammanbindas med varandra genom en gång över till biblioteket.

På så vis skulle man kunna skapa en samlokaliserad mottagandefunktion eller någon form av ”kunskapsrum” eventuellt i anslutning till nuvarande Sörmlandsrummet i biblioteket.

När det gäller den digitala delen av ABM så anser utredaren att aktörerna har kommit en god bit på väg. De olika databaserna bör man komma åt via en gemensam nätportal.

På sidan 98 börjar sammanfattningen som rymms på de följande fem sidorna. Det slås fast att ABM är en vision om att genom samordning och samverkan öka tillgängligheten till det kulturarv som förvaltas av arkiv, museer och bibliotek.

Vad gäller lokaler är det Räddningstjänstens nuvarande lokaler som bäst motsvarar behoven. Museets magasinsbehov behöver dock snarast utredas. En kunskapstriangel med A,B,M i hörnen och ett kunskapsrum i mitten skapar ett utomordentligt goda förutsättningar för det framtida ABM-samarbetet.

Undertecknad konstaterar att för oss släktforskare är förslaget intressant och om det genomförs enligt ovan och om consensus uppnås mellan aktörerna så är mycket vunnit. I förslaget har jag inte kunnat hitta något som skulle vara till vår nackdel. Ännu återstår dock mycket utrednings- och planeringsarbete innan visionen är förverkligad och någon egentlig tidplan för det hela finns inte.

Så det är bara att fortsätta med släktforskandet.....

Sven Kullman

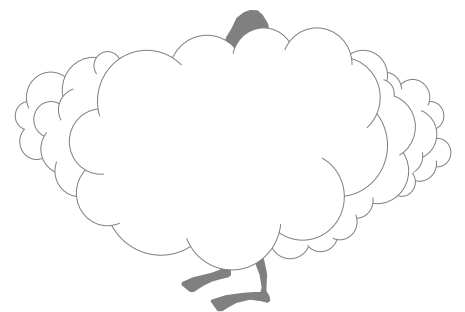
*consensus = samförstånd

Jakten på morfar och mina danska anor

Om min morfars skomakaren, Charles Teodor Adrup bakgrund har jag inte vetat mycket. Han föddes i Köpenhamn, Danmark, 1860 och dog i Fellingsbro, Örebro län, 1938. Han förblev dansk undersåte hela livet.

I Örebro Stadsarkiv finns en förteckning över invandring till Örebro län och där kan man konstatera att morfar kom till Kumla i maj 1899 men flyttade åter till Köpenhamn efter bara sju månader. Han kom dock tillbaka och registrerades som invandrad 1904-12-28 och bosatte sig då i Fellingsbro.

Något förvånande då min mamma föddes ett halvt år före detta datum och han står som fader i födelseboken. Passtväng förelåg inte mellan 1860 och 1914 och SVAR säger att utländska medborgare inte finns upptagna på folkräkningar.

Det verkade alltså ganska trögt att få fram något mer. Återstod alltså att bedriva forskning på ort och ställe.

Jag utväxlade flera mail på svenska både med Rigsarkivet och Landsarkivet för Själland, Lolland-Falster och Bornholm där arkivalierna för Köpenhamn finns. Man svarade snabbt på lätt danska på alla frågor, bokade plats i huvudläsesalen på Landsarkivet och hälsade mig välkommen. Väl på plats var det bara att ställa sig i kön till Vägledaren, som gav en kort orientering om arkivet och var jag kunde hitta olika arkivalier. Han gratulerade mig till att ha födelsedatum och –år för

Fortsättning på sidan 20

Utställningen om Eskil och Tora

I anslutning till Arkivens dag arrangerades 13 – 29 november 2004 en utställning i stadsbibliotekets entréhall. Arrangemanget, som gick under namnet Livet genom arkiven - Sagan om Eskil och Tora, var ett samarbete mellan Eskilstuna museer, Eskilstuna stadsarkiv, Eskilstuna stads- och länsbibliotek, Eskilstuna-Strängnäs Släktforskarförening, Föreningsarkivet i Sörmland, Företagens arkiv i Sörmland, KulturArv Eskilstuna och Svenskt Barnbildarkiv.

Ett samarbete av det här slaget har inte tidigare genomförts i Eskilstuna. Det lyckade resultatet borgar för en fortsättning.

Eskil och Tora

Sagan om Eskil och Tora handlar om två fiktiva personer, födda under seklets allra första år. I sagan får man följa dem från födelse, dop, skolgång och vidare genom livet fram till sin död. Informationen grundar sig på dom spår, som avsatts i arkiven. För släktforskare gav utställningen en god inblick i vad olika arkiv har i sina gömmor och hur man kan få ta del av innehållet.

Från en sammanställning gjord av Eskilstuna stads- och länsbibliotek kan man om den genomförda utställningen

bl.a. utläsa följande:

- Antalet besökare på biblioteket under utställningen: 20 976 personer
- Antalet besökare till utställningen, uppskattning 20%: 4 200 personer
- Utställningen har varit bemannad dagligen: 4 timmar
- Invigningen den 13 november: 60 personer
- Tre tillfällen att se gamla Eskilstunafilmer: 124 personer
- Information om släktforskning: 50 personer
- Demonstration av släktforskarprogrammet Disgen: 9 gånger
- Stor Tidningsartikel i Eskilstuna-Kuriren och i Folket
- Halv sida i Smedjournalen
- Reportage i TV 4 Mälardalen, sändes två gånger - intervju med bl.a. Sven Kullman
- Radio Eskilstuna, två timmars direktsändning

Avslutningsvis kan konstateras att vårt deltagande i utställningen inneburit många trevliga kontakter med representanter för de olika arkiven. Dessa kontakter kommer vi säkerligen att ha stor glädje av i den fortsatta verksamheten.

Göran Thomasson

Nej det är inte Eskil och Tora i modern tappning, men väl Kjell och Eva Ivarsson under sitt "arbetspass på bibblan"

Handskriftläsning

Angående cirkeln för handskriftläsning:

Så kan vi meddela att den startade nu den 9 februari med några förståndiga människor som tar chansen att få lära sig lite mer om den ibland så svåra konsten att tyda de kråkfötter som vi hittar i de gamla skrifterna.

Det som förvånar mig är att inte fler tar chansen när den finns så lätt tillgänglig

Anne Carlsson

Till Salu

Vi funderar på att byta ut vår bärbara dator då våra krav på resurser för avancerad bildhantering med mera har ökat.

Den fungerar utmärkt till alla normala behov för en släktforskare som vill ha en smidig bärbar dator med väska och full övrig utrustning.

Om du är intresserad så hör av dig till Lily Anita eller Arne Carlsson på telefon 016 - 42 64 10 eller på mobilen 070 - 588 06 10 eller varför inte meddela ditt intresse på E-posten: nils-arne@caritakonsult.se.

Den har så mycket finesser så utrymmet nedan knappast räcker till för att informera, men du får mer information om du hör av dig enligt ovanstående.

Har du dina rötter i Ytterselö, Överselö, Toresund, Kärnbo eller Mariefred församlingar i D-län.

Eskilstuna – Strängnäs släktforskarförening anordnar i samarbete med Stallarholmens och Mariefreds hembygdsföreningar:

Anbyttardag i Stallarholmens Hembygdsgrd Toresund

Lrdagen den 16 April 2005 kl. 10.00 – 15.00

Ar du intresserad att vara med sA vill vi ha din anmdlan sA snart som mjligen, dock senast 19 mars 2005 till:

Karl-Inge Karlberg
Mellanvgen 35
633 69 SKOGSTORP
Tfn: 016 – 252 57

E-post sands till foreningens e-postadress: essf@telia.com

OBS! Nytt!

KFV:s Släktforskarforening

Anordnar

Anbyttardag i Forsamlingshemmet Norr i Katrineholm

Lrdagen den 23 April 2005 kl. 10.00 - 15.00

Har du dina rötter i Stora Malm, Floda, Björkvik, Julita, Lerbo eller Sköldinge församlingar?

Ar Du intresserad av att vara med sA vill vi ha din anmdlan senast den 18 april till.

Bo Olson Kåsta Källstugan 643 91 VINGÅKER

Tfn: 0151 - 55 01 52

E-post: bo.olson@tele2.se

Info: Bo Olson 0151 - 55 01 52, bo.olson@tele2.se

Christer Forss 0150 - 66 07 52, christer,forss@tiscali.se

Gör gärna reklam för anbyttardagen bland dina forskarvänner!
Välkommen till Katrineholm-Flen-Vingåkers Släktforskarforening!

Fortsättning från sidan 17

morfar för det fanns minst 10 församlingar för Köpenhamn att leta i.

Jag började i Publikumsmagasinet där det fanns kopierade kyrkböcker inbundna i liggare, som var lätta att bläddra i. Där var uppgifterna som prästerskapet fört, ytterligare en kopia i mikrokortformat fanns och som klockaren fört, men den var inte så tydlig och utförlig som prästens. Och kan man tänka sig, i den första födelseboken för mandkön som jag letade i, Helligånds sogn, hittade jag morfar och hans föräldrar! Det blev ett utrop av glädje (fast man inte får). Fick också bekräftat att vi fyra generationer kvinnor efter morfarsmor har ärvt hennes namn Elisabet .

För att dokumentera uppgifterna i födelseboken var man tvungen att leta på motsvarande mikrokort i mikroläsesalen och sedan kopiera i kopierummet.

Några husförhörslängder finns inte utan nästa steg var att leta i folketællingen för 1860. Gatuadressen fanns ju i födelseboken men man var tvungen att veta matrikelnummer och kvarterets namn (vägledaren igen). Nya pärmar och mikrokort att bekanta sig med. Register till kvarteren fanns som tur var. Hittade lätt familjen men eftersom folkräkningen gjordes två månader före morfars födelse fanns han inte med. Genomgående för alla folkräkningar och även i andra böcker är att personernas ålder är noterade – ej som hos oss födelsedatum och –år – vilket gör det svårare att bestämma exakt födelseår.

Folkräkningar finns i princip för vart 5:e år från 1834 t o m 1940, några gånger med 10 års intervall.

Till vigselböckerna fanns register, så det var lätt att hitta morfars far och mor som nr 32 1859, men nu i Trinitatis sogn. I vigselboken står förutom namn också kontrahenternas ålder samt fädernas namn, yrke och bostadsadress.

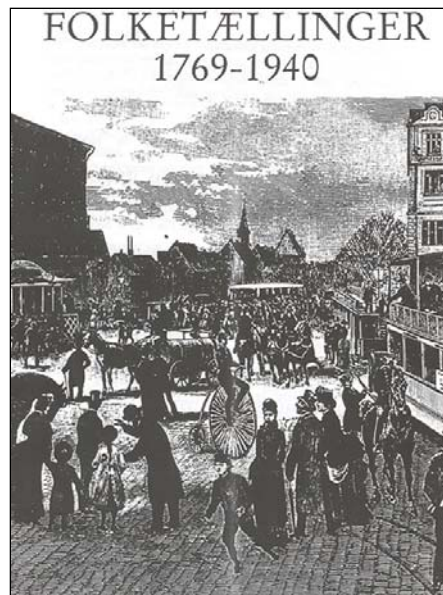
Nu kunde jag på 1855 års folketælling hitta en generation bakåt, nämligen min morfarsmors familj.

Vid 1870 års folketælling blev det

stopp. Senast kända adress fanns inte med och jag fick rådet att söka hos Rigsarkivet. Där finns nämligen också en kopia (det kunde ju vara fel på den kopian som fanns i Landsarkivet) och även originalet.

Ole kan hjälpa dig, sa man i receptionen på Rigsarkivet. Och Ole visade sig vara en vänlig man som när han såg att morfarsfar var ”kobbersmedsfrimester” kunde plocka fram adressuppgifter i en bok om hantverkare. Att vara frimester innebar att man var sin egen och inte ingick i något arbetslag.

Familjen hade alltså flyttat igen. Den bestod fortfarande av morfar, som var nio år, och hans föräldrar. De bodde i ”kjeldereren”. Kunde man bo i källaren?

Nu var det dags att försöka få tag i de miljöer där de levat. Men först ett besök i Helligåndskirken (Helige andens kyrka). Den ligger mitt i det gamla Köpenhamn vid Strøget. Jag började fråga en lätt uttråkad vaktmästare om kyrkan och han blev så upplivad att jag fick en guidad tur om alla sevärdheter. Han pratade med stolthet om nya dopfunten, huggen i marmor av bildhuggaren Thorvaldsen, men jag såg i andanom min morfar döpas i den gamla eftersom det är morfars födelseförsamling och familjen hade bott bara ett stenkast från kyrkan. När jag gick fick jag en liten bok om kyrkan av min guide ”den kostar egentligen tio kronor men du får den”. Danskt gemyt?

Morfars födelsegata Store Helliggeiststraede hade bytt namn och den

nuvarande bebyggelsen var säkert inte ursprunglig. Sankt Pederstraede där familjen bodde 1870 ligger också i den gamla stadskärnan och några kvarter från den förra bostaden. Här var byggnadsstilen gammal men husen var förstås renoverade. Framme vid nr 31 började hjärtat slå lite fortare för här fanns en trappa ned från gatuplanet till ”kjeldereren”. (Jämför engelska hus). Dörren stod öppen och där fanns nu en liten affär typ boutique och jag var ju tvungen att gå ned och titta. Där satt två unga kvinnor som inte alls förstod när jag sa att ”här bodde min morfar när han var 10 år”. Men det gjorde ingenting för jag kände att just här hade familjen Adrup bott.

Lätt euforisk steg jag på tåget som med endast ett byte skulle ta mig hem till Eskilstuna. Utbytet av resan hade varit över förväntan. Det tryckta danska språket hade gått ganska bra att förstå, det skrivna lite svårare. Framemot eftermiddagen när koncentrationen börjar dala kunde muntlig information verka lätt obegriplig. Min erfarenhet från svensk forskning var absolut ett plus för att inte säga ett måste. Jag ser redan fram emot nästa köpenhamnsresa.

Birgit Lundberg

Bussresa till Arninge mikrokortcentrum

Traditionsenligt så åker vi till Arninge med våra kursdeltagare den 7 april.

Lika traditionsenligt så kan det bli platser över som vi erbjuder till våra medlemmar.

För att ytterligare följa traditionerna så gäller det att den som kommer först till kvarnen får först mala.

Kvarnen i det här fallet är Lily-Anita Carlsson som nås på telefon 016 - 42 64 10.

Även priset är traditionsenligt 250:- som betalas efter meddelande om att plats finns och är reserverad!